

SORT = BERGEN

RØD = NORGE/UTLAND

BLÅ = STED I NORGE

**JANUAR:**

|                  |                                                                                                                                                                      |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01. januar 1977: | Norske Døves Landsforbund skiftet navn til <b>Norges Døveforbund</b>                                                                                                 |
| 01. januar 1983: | <b>Døves Tidsskrift</b> begynte å komme ut hver uke, som «uke-avis», redigert og ekspedert ved Norges Døveforbunds avdelingskontor i Bergen                          |
| 01. januar 1985: | <b>Døves Forlag AS</b> ble opprettet i Bergen av Norges Døveforbund (lagt ned i 2001)                                                                                |
| 01. januar 1992: | <b>Døves Aldershjem</b> , som døveforeningen opprettet 23. november 1965, ble overtatt av <b>Stiftelsen Signo</b> (Hjemmet for Døve)                                 |
| 01. januar 2000: | Bergen Døveforening (stiftet 1880) endrer navn til <b>Bergen Døvesenter</b>                                                                                          |
| 01. januar 2012: | <b>CI-gruppen</b> opprettet under Bergen Døvesenter (lagt ned i 2017)                                                                                                |
| 01. januar 2023: | <b>Barnas Tegnspråklubb</b> i Bergen opprettet, med aktivitetstilbud til barn opp til 12 år                                                                          |
| 02. januar 1954: | <b>Barnehage for døve</b> åpnet sine lokaler i huset til Bergens Døveforening i Vestre Torvgate 20 a – og beholdt lokalene fram til 1972                             |
| 07. januar 1922: | <b>Innherred Døveforening</b> (Nord-Trøndelag Døveforening) stiftet                                                                                                  |
| 07. januar 1985: | <b>Døves Fotoklubb</b> stiftet i Bergen – aktiv fram til 1994                                                                                                        |
| 07. januar 2022: | <b>Tegnspråkhjerte AS</b> stiftet                                                                                                                                    |
| 14. januar 1917: | <b>Frelesesarmeen</b> begynte sitt arbeid blant døve og døvblinde i Norge                                                                                            |
| 14. januar 1923: | <b>De Døves Dramatiske Klubb</b> (Oslo) stiftet                                                                                                                      |
| 15. januar 1897: | (Info fra styremøtet) - <b>Bergens Døvstummeforening</b> leier lokaler hos <b>Frimurerlogen</b> i Kaigaten 4 - fram til den store bergensbrannen 15.-16. januar 1916 |
| 17. januar 1905: | <b>Harstad og omegn Døveforening</b> stiftet                                                                                                                         |
| 17. januar 1906: | <b>Harstad Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                  |

|                   |                                                                                                                                                                                 |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 18. januar 1947:  | <b>Haugaland Døveforening</b> (NDF Haugaland) stiftet                                                                                                                           |
| 20. januar 1912:  | <b>Salten Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                              |
| 20. januar 1982:  | <b>Døves Motorklubb</b> i Bergen stiftet – aktiv fram til 1993                                                                                                                  |
| 21. januar 2020:  | <b>Oslo Sign Sing</b> stiftet                                                                                                                                                   |
| 25. januar 1912:  | <b>Salten Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                              |
| 25. januar 1946:  | <b>Døves Sjakklubb</b> i Bergen stiftet – aktiv fram til 1989                                                                                                                   |
| 27. januar 1947:  | <b>Odd-Inge Schröder</b> ble født – død 26.08.2025. Han har vært sentral i arbeidet med å gi norsk tegnspråk status som fullverdig språk                                        |
| 27. januar 1976:  | <b>Porsgrunn Døves Sport</b> stiftet                                                                                                                                            |
| 30. januar 1989:  | NRK begynte med ca. 5 minutters <b>nyheter på tegnspråk</b> på NRK (det ble til etter lisens-streiken i 1988)                                                                   |
| 31. januar 1991:  | <b>Haugaland Døveforenings Sportsavdeling</b> stiftet                                                                                                                           |
| <b>FEBRUAR:</b>   |                                                                                                                                                                                 |
| 01. februar 1885: | <b>Kvindens forening i Oslo</b> stiftet (ble etter hvert til fattigpleie i døveforeningen)                                                                                      |
| 01. februar 1974: | Bergen Døveforening <b>kjøpte hus</b> i Welhavensgate 68 (huset ble solgt i 1985)                                                                                               |
| 01. februar 1979: | Norges Døveforbund fikk <b>studiekonsulent</b> , og Helge Herland ble ansatt i stillingen                                                                                       |
| 02. februar 1983: | NRK-fjernsynet begynte med <b>tekst-TV</b> , så vi kunne lese nyhetene på side 100 osv. (men dette er ikke spesielt beregnet på døve) - Dette tilbudet ble avsluttet 20.08.2025 |
| 02. februar 1990: | <b>Norsk Døvehistorisk Selskap</b> ble opprettet, med Thorbjørn Johan Sander som leder                                                                                          |
| 03. februar 1851: | <b>Lars A. Havstad</b> ble født – død 29.08.1913. Han ble den første døve student med eksamen artium i Norge                                                                    |
| 03. februar 1969: | <b>Døves Bridgeklubb</b> i Bergen stiftet (lagt ned i 2002)                                                                                                                     |
| 05. februar 2023: | Første <b>Tegnspråkslam</b> arrangeres i Oslo                                                                                                                                   |
| 11. februar 1982: | Første <u>dø</u> v kvinnelig styreleder (formann) i Bergen Døveforening; Marta Sander                                                                                           |
| 12. februar 1874: | <b>Anders Rendedal</b> ble født – død 13.12.1925                                                                                                                                |

|                   |                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13. februar 1852: | <b>Lars M. Larsen</b> ble født (død 01.10.1911) - en av stifterne til Bergens Døvstummeforening 1880                                                                                                                    |
| 13. februar 1921: | <b>Skien Døveforening</b> (NDF Telemark) stiftet                                                                                                                                                                        |
| 15. februar 2001: | Norges Døveforbund oppretter stiftelsen <b>Det Norske Tegnspråkteater</b> – første profesjonelle teater for døde (navnet ble endret til <b>Teater Manu</b> i 2004)                                                      |
| 16. februar 1908: | <b>Trondheim Døves Idrettslag</b> stiftet                                                                                                                                                                               |
| 18. februar 1796: | <b>Andreas Christian Møller</b> ble født i Trondheim – død 24.12.1874. Han var stifteren av Norges første døveskole, i Trondheim 1. april 1825                                                                          |
| 19. februar 1910: | <b>Døves Syforening i Tromsø</b> stiftet                                                                                                                                                                                |
| 20. februar 1932: | <b>Drammen Døveforening</b> (NDF Drammen) stiftet                                                                                                                                                                       |
| 20. februar 1953: | <b>Vinterlekene for døde</b> (Deaflympics) ble arrangert i Oslo 20.-24. februar                                                                                                                                         |
| 22. februar 1997: | <b>Landsforbundet for kombinert syns- og hørsels-hemmede/døvblinde</b> (LSHDB) ble stiftet                                                                                                                              |
| 24. februar 2004: | <b>Deaf Aid</b> stiftet                                                                                                                                                                                                 |
| 25. februar 1912: | Bergens Døvstummeforening endrer navn til <b>De Døves Forening</b> i Bergen                                                                                                                                             |
| 25. februar 1965: | Bergens Døveforening endrer navn til <b>Bergen Døveforening</b>                                                                                                                                                         |
| 28. februar 1936: | <b>Døves Ungdomslag</b> (Oslo?) stiftet                                                                                                                                                                                 |
| <b>MARS:</b>      |                                                                                                                                                                                                                         |
| 01. mars 1973:    | Første rektor ble ansatt på Ål folkehøyskole. Det var <b>Gunnar Gilberg</b> , som kom fra Bjørkåsen skole. Han var født 26.07.1932, døde 23.06.2022                                                                     |
| 07. mars 1960:    | <b>Olaf Hassel</b> oppdaget en nova (nesten akkurat på grensen mellom stjernebildene Ørnen og Herkules). Novaen fikk det foreløpige navnet « <b>Nova Hassel</b> », fram til det ble kalt « <b>Nova Herculis 1960</b> ». |
| 10. mars 1930:    | <b>Døves Ungdomsforening</b> i Bergen stiftet (protokoll finnes kun fram til 1931)                                                                                                                                      |
| 11. mars 1949:    | <b>Marit Vogt-Svendsen</b> ble født. Hun har vært sentral i arbeidet med å gi norsk tegnspråk status som fullverdig språk. Hun er datter til en av hovedprestene for Norges Døve; Conrad Vogt-Svendsen                  |

|                |                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12. mars 1966: | <b>Døves Kirkemøte</b> ble holdt for første gang, etter initiativ av Helmer Moe. Det ble holdt i Trondheim. Senere ble dette en fast årlig begivenhet                                                                                   |
| 13. mars 1985: | Bergen Døveforening <b>kjøpte huset fra 1869 i Kalfarveien</b> , en sveitservilla (sommerhus) som ble reist av skipsreder Peter Jebsen (1824-1892)                                                                                      |
| 15. mars 2023: | <b>Hands Down</b> - en nettbutikk ble offisielt åpnet.                                                                                                                                                                                  |
| 16. mars 1988: | <b>Døves Kulturklubb</b> opprettet i Bergen – aktiv fram til 1999                                                                                                                                                                       |
| 18. mars 1981: | <b>Sportsgruppen i Hallingdal Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                                                                  |
| 18. mars 1984: | <b>Norges Døve-Ungdomsforbund</b> ble stiftet, med Vidar Sæle som formann (leder). I dag (2026) heter det: Norges Døveforbund Ungdom (NDFU)                                                                                             |
| 19. mars 1973: | Bergen Døveforening opprettet <b>velferdssenter</b> i Døves Hus, Vestre Torvgate 20 a, åpent 5 dager i uken                                                                                                                             |
| 23. mars 1974: | <b>Ål folkehøyskole og kurssenter for døve</b> ble innviet av statssekretær Bodil Skjånes Dugstad                                                                                                                                       |
| 23. mars 1992: | <b>Døves Akademiske Forening</b> (DAF) stiftet                                                                                                                                                                                          |
| 24. mars 1983: | <b>Hallingdal Døveforening</b> stiftet (oppløst i 2013 -?- og gjenopprettet 6. september 2023 - NDF Hallingdal)                                                                                                                         |
| 24. mars 1987: | <b>Ringerike og omegn Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                                                                          |
| 25. mars 2021: | <b>Norsk tegnspråk anerkjent som nasjonalt tegnspråk for Norge</b>                                                                                                                                                                      |
| 27. mars 1924: | (Info fra styremøtet) Bergens Døveforening <b>kjøper Døves Hus i Vestre Torvgate 20 a</b> . Huset ble solgt i 1974                                                                                                                      |
| 30. mars 1870: | <b>Johannes Mathias Berge</b> ble født. Han ble forbundsleder da Norske Døves Landsforbund ble stiftet 18. mai 1918. Berge startet Døves Tidsskreift (Tegn og Tale) i 1920, og var både forbundsleder og redaktør. Han døde 13.06.1959. |

## APRIL:

|                 |                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01. april 1825: | <b>Norges første døveskole</b> ble opprettet - Throndhjem Døvstumme-Institut . Grunnlegger: Andreas Christian Møller                                                                                                               |
| 01. april 1951: | <b>Døves Trykkeri AS</b> ble åpnet i Døves Hus, Vestre Torvgate 20 a i Bergen                                                                                                                                                      |
| 01. april 1969: | Norges Døveforbund fikk sitt <b>første ordentlige kontor</b> . Det ble åpnet i Møllendalsveien 17, Bergen                                                                                                                          |
| 01. april 1903: | <b>Toralf Eng</b> ble født. Han var bestyrer ved Yrkesskole for døve gutter i Bergen. Eng døde 12. mars 1986                                                                                                                       |
| 04. april 1916: | <b>Oslo Døves Kvinneforening</b> stiftet (egentlig i 1885?)                                                                                                                                                                        |
| 06. april 1815: | <b>Fredrik Glad Balchen</b> ble født i Bergen                                                                                                                                                                                      |
| 08. april 1986: | Prøvesending av <b>tolkede nyheter på lokal-TV</b> i Bergen. Avsluttet 1. august 1986                                                                                                                                              |
| 10. april 1727: | <b>Samuel Heinicke</b> ble født i Weissenfels, Tyskland. Grunnlegger av talemetsoden. Han døde 30.04.1790                                                                                                                          |
| 10. april 1973: | <b>Pensjonistgruppen</b> (Seniorgruppe) opprettet i Bergen Døveforening                                                                                                                                                            |
| 14. april 1778: | <b>Verdens første døveskole grunnlagt på talemetsoden</b> («den tyske metode») ble opprettet i Leipzig, Tyskland, av Samuel Heinicke. Fra denne tiden ble det strid mellom «den franske» tegn-metsoden og «den tyske» talemetsoden |
| 15. april 1882: | <b>Hamar Døvstummeinstitut</b> ble opprettet                                                                                                                                                                                       |
| 15. april 1942: | <b>Yrkesskolen for døve gutter</b> ble opprettet i Bergens Døveforenings lokaler i Vestre Torvgate 20 a med Toralf Eng som bestyrer (rektor), og startet med tre linjer: Snekker, skomaker og skredder, de såkalte «S-yrkene».     |
| 16. april 1939: | <b>Olaf Hassel</b> oppdaget en <b>komet</b> på stjernehimmlen                                                                                                                                                                      |
| 17. april 1807: | <b>Nordens første døveskole</b> ble opprettet i København, Danmark med Peter Atke Castberg som grunnlegger. Skolen var felles for Danmark/Norge                                                                                    |
| 19. april 1926: | <b>Døves Sjakklubb i Oslo</b> stiftet                                                                                                                                                                                              |
| 20. april 2008: | <b>Rorbua på Austevoll</b> kjøpt av Bergen Døvesenter og Døves Idrettsklubb. Den ble solgt i 2016                                                                                                                                  |
| 23. april 2008: | <b>Nubben barnehage</b> i Bergen Døvesenter innviet av byråd Tomas Moltu                                                                                                                                                           |

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 25. april 2025: | Bergen Døvesenter endrer navn til <b>Norges Døveforbund – Bergen og Vestland</b>                                                                                                                                                                                               |
| 26. april 1893: | <b>Conrad Svendsen</b> ble ordinært til den første prest for døve i Kristiania (Oslo). Han var født i Bergen 19.08.1862 og døde i Oslo 09.09.1943                                                                                                                              |
| 26. april 1965: | Bergens Døveforening ansetter sin første <b>sosialsekretær: Johan Moldeklev</b> . Han var tegner, keramiker, maler. Født 21.10.1911, død 22.02.1998                                                                                                                            |
| 29. april 1906: | (Info fra styremøtet) - Døves Idrettsklubb kjøper tomt i Jordalsskaret for kr. 25. Medlemmene frakte opp materialer og bygget en liten hytte, som ble kalt <b>Fjeldglimt</b> (uten tegning), nærmest som et skur til oppbevaring, og håpe å få det ferdig til stiftelsesdagen. |
| 30. april 1916: | Norges eldste døveforening, Oslo Døveforening kjøpte <b>Døves Hus</b> i Sven Brunsgate 7. Huset ble solgt, og overgitt til ny kjøper 20.06. 2006.                                                                                                                              |
| 30. april 1983: | Nybygget for <b>Døves Video</b> (nå: Døves Media) ble innviet på Ål. (Solgt til Ål folkehøyskole 23.6.2010)                                                                                                                                                                    |
| <b>MAI:</b>     |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 01. mai 1978:   | <b>Landets første stor-demonstrasjon for døve</b> fant sted i Bergen under parolen « <i>Vi krever døveskole på Vestlandet NÅ!</i> »                                                                                                                                            |
| 05. mai 1927:   | <b>Syforeningen for Skien og Telemark Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                                                                                                 |
| 05. mai 1977:   | <b>Nybygg til Døves Trykkeri AS</b> i Bergen ble offisielt åpnet av arbeidsdirektør Reidar Danielsen                                                                                                                                                                           |
| 06. mai 1994:   | <b>Norges Døveforbunds 2. kongress</b> , med Bergen Døveforening som teknisk arrangør                                                                                                                                                                                          |
| 07. mai 1928:   | <b>Thorbjørn Johan Sander</b> ble født, Norges « <i>Mr. Døvehistorie</i> »                                                                                                                                                                                                     |
| 07. mai 1992:   | <b>Bergen lokallag av Norsk Døvehistorisk Selskap</b> ble opprettet                                                                                                                                                                                                            |
| 08. mai 1991:   | <b>Bysten av Andreas Christian Møller</b> ble avduket på døveskolen i Heimdal, som senere fikk navnet Møller skole                                                                                                                                                             |

|               |                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 08. mai 1993: | <b><i>Vestfold Døves Sportsgruppe</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                           |
| 08. mai 1986: | Norges Døveforbunds 26. landsmøte, i Bergen                                                                                                                                                                                                 |
| 09. mai 1986: | Skuespillgruppen « <b>Lokal-TV</b> » hadde suksess med underholdning på scenen i forbindelse med NDFs landsmøte (også vist i forbindelse med Døves kulturdager)                                                                             |
| 12. mai 1898: | Amatørastronom <b><i>Olaf Hassel</i></b> ble født – han døde 22.08.1972                                                                                                                                                                     |
| 12. mai 1961: | Medlemsbladet <b>Budstikken</b> utkom med første nummer, med Thorbjørn Johan Sander som redaktør                                                                                                                                            |
| 14. mai 2005: | Stor markering av Bergen Døvesenters <b>125 års jubileum</b> (14.-16. mai og 19.-23. mai)                                                                                                                                                   |
| 18. mai 1918: | <b><i>Norske Døves Landsforbund</i></b> (Norges Døveforbund) ble stiftet i Trondheim, med døvelærer Johannes Mathias Berge som formann (leder)                                                                                              |
| 19. mai 2005: | Norges Døveforbunds 36. landsmøte, i Bergen/Newcastle                                                                                                                                                                                       |
| 22. mai 1996: | <b><i>Sogn og Fjordane Døveforening</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                         |
| 24. mai 1924: | <b><i>Møre og Romsdal Døveforening</i></b> (NDF Møre og Romsdal) stiftet                                                                                                                                                                    |
| 25. mai 1985: | <b>Kulturuke for døve</b> arrangert på scenen i Bryggens Museum                                                                                                                                                                             |
| 26. mai 1896: | <b><i>Norges Døvstummelærerforening</i></b> ble stiftet i Oslo med Ingebrigt A. Fjørtoft som formann (leder). De skiftet navn til <i>Norges Døvelærerlag</i> samme dato i 1946 – og senere endret til <i>Norsk Audiopedagogisk Forening</i> |
| 28. mai 1946: | <b><i>Oslo Døves Sportsklubb</i></b> stiftet (sammenslåing av 3 idrettslag; De Døves Skiklub, De Døves Turn- og Idrætsforening og Døves Ungdomslag)                                                                                         |
| 30. mai 1873: | <b><i>Ragnhild Kåta</i></b> ble født (trolig første døvblinde som fikk undervisning)                                                                                                                                                        |
| 30. mai 1880: | <b>Bergens Døvstummeforening</b> stiftet (NDF Bergen og Vestland)                                                                                                                                                                           |
| 30. mai 1980: | Stor markering av Bergen Døveforenings <b>100 års jubileum</b>                                                                                                                                                                              |
| 30. mai 2008: | Bergen Døvesenter arrangerte <b>2. Eldre døves kulturtreff</b> , med 200 deltakere fra hele landet                                                                                                                                          |

|                |                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 30. mai 2025:  | Norges Døveforbunds 43. landsmøte<br>(den 6. i Bergen)                                                                                                                                                                                         |
| 31. mai 1914:  | <b>Vestfold Døveforening</b> (NDF Vestfold Tegnspråkforening) stiftet                                                                                                                                                                          |
| 31. mai 1990:  | <b>Første internasjonale folkedansfestival for døve</b> ble arrangert av Bergen Døveforening (i Langhaugen skole), med Eilif Ohna som primus motor                                                                                             |
| <b>JUNI:</b>   |                                                                                                                                                                                                                                                |
| 03. juni 1919: | <b>Anders Rendedal</b> ble på «bestyrelsesmøtet» konstituert som styreleder i Bergens Døveforening, og dermed den <b>første <u>døve</u> styrelederen</b> siden stiftelsen i 1880. <i>Han fikk flest stemmer på generalforsamlingen 4. mai.</i> |
| 07. juni 1910: | <i>(Info fra styremøtet)</i> - Døves Idrettsklubb besluttet å kjøpe <b>ny hytte på Vidden</b> , like ved Langelivann for kr. 450.                                                                                                              |
| 07. juni 1959: | <b>Feriehjemmet Risperlen på Veland</b> i Lindås ble innviet, kjøpt av Bergens Døveforening (solgt i 2005)                                                                                                                                     |
| 10. juni 1934: | <b>Feriehjemmet Skaug</b> (Nesodden) ble kjøpt av Oslo Døveforening                                                                                                                                                                            |
| 13. juni 2005: | Feriehjemmet <b>Risperlen</b> solgt (kjøpt i 1959)                                                                                                                                                                                             |
| 14. juni 1982: | <b>Kontaktklubb for døvblinde</b> ble opprettet i Bergen Døveforening – var aktiv fram til 2010                                                                                                                                                |
| 18. juni 2018: | <b>Deaf Aid Isinya</b> stiftet                                                                                                                                                                                                                 |
| 20. juni 1991: | <b>Første internasjonale konferanse om døves historie</b> arrangert på Gallaudet University i USA (20.-22. juni), samtidig som ukesarrangementet Deaf-Way I ble gjennomført                                                                    |
| 20. juni 1991: | <b>Deaf History International (DHI)</b> ble stiftet på ovennevnte konferanse i USA                                                                                                                                                             |
| 25. juni 1955: | <b>Narvik og omegn Døveforening</b> stiftet                                                                                                                                                                                                    |
| 29. juni 2006: | <b>Forening for norsk tegnspråk (FONTS)</b> stiftet                                                                                                                                                                                            |

## JULI:

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01. juli 1881: | <b><i>Fru Rosings Taleskole for Døvstumme</i></b> ble opprettet i Oslo, som senere ble flyttet til Holmestrand i 1899                                                                                                                                                                         |
| 01. juli 1883: | <b><i>Loven om skoleplikt for døve</i></b> trådte i kraft                                                                                                                                                                                                                                     |
| 01. juli 1895: | <b><i>Conrad Svendsen ble Norges første døveprest</i></b> i full stilling (han sluttet 30. juni 1933). Han ble født i Bergen 19.08.1862 og døde i Oslo 09.09.1943                                                                                                                             |
| 01. juli 1935: | <b><i>Helgeland Døveforening</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 06. juli 1950: | Norges Døveforbunds 10. landsmøte (den 3. i Bergen)                                                                                                                                                                                                                                           |
| 07. juli 1983: | <b><i>EDSO - European Deaf Sport Organisation</i></b> – ble grunnlagt i Antibes, Frankrike med deltakere fra Nederland, Belgia, Tyskland og Frankrike                                                                                                                                         |
| 08. juli 2002: | <b><i>DeafWay II</i></b> åpnet (varte til 13/7)                                                                                                                                                                                                                                               |
| 09. juli 1920: | <b><i>Norges Døveforbunds første landsmøte</i></b> , i Bergen                                                                                                                                                                                                                                 |
| 12. juli 1920: | <b>Døves Idrettsklubb hytte «Birkhaug» på Totland</b> ble innviet. Hytten er bygget av døve selv. Hytten ble solgt 19.10.1987                                                                                                                                                                 |
| 13. juli 1948: | <b><i>Norske Døves Sjakkforbund</i></b> ble stiftet, med bergenserne Eilif Ohna som leder, Thorbjørn Johan Sander som sekretær og Sverre Grebstad som kasserer. Etter mange år ble sjakkforbundet avviklet. (Se 21. november)                                                                 |
| 15. juli 1928: | <b><i>Østfold Døveforening</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 16. juli 1922: | <b><i>Lofoten Døveforening</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 17. juli 1922: | <b><i>Vesterålen Døveforening</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 18. juli 1930: | Norges Døveforbunds 4. landsmøte (den 2. i Bergen)                                                                                                                                                                                                                                            |
| 20. juli 1922: | <b><i>Salten Døveforening</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 21. juli 1919: | <b><i>William Stokoe jr.</i></b> ble født – død 04.04.2000. <i>William Clarence «Bill» Stokoe jr. var en amerikansk lingvist og mangeårig professor ved Gallaudet University. Hans forskning på amerikansk tegnspråk revolusjonerte forståelse av ASL i USA og tegnspråk over hele verden</i> |
| 26. juli 1965: | <b><i>Den 10. nordiske døvekongress</i></b> ble arrangert i Bergen                                                                                                                                                                                                                            |
| 31. juli 1895: | <b>Bergens Døvstumme-Institut ble nedlagt</b>                                                                                                                                                                                                                                                 |

## AUGUST:

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01. august 1964: | <b>Norge fikk sin første arbeidskonsulent for døve</b> i full stilling, <b>Konrad Rendedal</b> (adoptivsønn av Anders Rendedal, som var første leder i Bergen Døves Idrettsklubb, stiftet 1905, og første døve leder i Bergens Døveforening i 1919)               |
| 01. august 2000: | <b><i>Mira Zuckermann</i></b> ansatt som <b><i>første teatersjef</i></b> for Det Norske Tegnspråkteater (Teater Manu)                                                                                                                                             |
| 01. august 2022: | <b>Museumsutvalg</b> med fire medlemmer i Bergen døvesenter, jobber for fullt med å oppgradere nye museum fra 1 til 3 rom ( <i>fullført i april 2025</i> )                                                                                                        |
| 02. august 1814: | <b>Lars August Gleditsch</b> ble født, - død 25.03.1886. Han åpnet Bergen Døvstummeinstitut 15. oktober 1850 og jobbet som bestyrer på skolen i 10 år                                                                                                             |
| 03. august 1779: | <b><i>Peter Atke Castberg</i></b> ble født i København i Danmark. Grunnlegger av døveskolen i København. Han døde 30.04.1823                                                                                                                                      |
| 03. august 1941: | <b><i>Drammen Døveforenings feriehjem, Skogheim</i></b> ble innviet                                                                                                                                                                                               |
| 05. august 1988: | <b><i>Landsomfattende lisenstreik-aksjon mot NRK</i></b> ble en suksess. Komiteen bestod av Thorbjørn Johan Sander, Eilif Ohna og Rune Anda, alle fra Bergen. Over 1000 betalte lisens via komiteen. Aksjonen førte til mange gode resultater i samarbeid med NRK |
| 06. august 1912: | <b><i>Det nordiske døveidrettsforbundet</i></b> ble stiftet i Stockholm: Nordiska Dövstummas Idrottsförbund                                                                                                                                                       |
| 08. august 1925: | <b><i>Norges Døve-Idrettsforbund</i></b> ble stiftet, med Peter Berthling som formann (leder)                                                                                                                                                                     |
| 10. august 1924: | <b><i>Den internasjonale komiteen for idrett for døve (CISS)</i></b> ble stiftet i Roma                                                                                                                                                                           |
| 12. august 1951: | <b>Nonneseter kapell i Bergen</b> ble vigslet til døvekirke – som Døves menighet fikk benytte fram til 9. desember 1989                                                                                                                                           |
| 15. august 1965: | <b><i>Drammen Døves Sportsklubb</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                   |
| 16. august 2004: | <b>Tolkeutdanning i Bergen</b> etablert ved Høyskolen i Bergen (nå: Høgskulen på Vestlandet – HVL Bergen)                                                                                                                                                         |
| 17. august 2005: | <b><i>Supervisuell AS</i></b> stiftet                                                                                                                                                                                                                             |

|                  |                                                                                                                                                                                       |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 18. august 1907: | <b>Første nordiske døvekongress</b> ble åpnet i København. Senere ble det holdt regelmessig kongresser fram til 1974, i Åbo, som deretter kom til å hete nordiske kulturfestivaler    |
| 18. august 1989: | Norges Døveforbund opprettet <b>Institutt for Tegnspråk (IT)</b> i Oslo, med Svein Arne Peterson som styreleder                                                                       |
| 19. august 1862: | <b>Conrad Svendsen</b> ble født i Bergen. Han ble i 1893 ordinært til prest for de døve i Kristiania, og i 1895 til prest for Norges døve i full stilling. Han døde 9. september 1943 |
| 19. august 2018: | <b>Ordscred</b> stiftet                                                                                                                                                               |
| 20. august 2021: | <b>tegn.tv</b> stiftet                                                                                                                                                                |
| 21. august 1799: | <b>Kunstmaler Matthias Stoltenberg</b> ble født i Tønsberg                                                                                                                            |
| 22. august 1871: | <b>De to første norske døve besto eksamen artium</b> , ved Universitetet i oslo; <b>Lars A. Havstad</b> og <b>Halvard Aschehoug</b>                                                   |
| 22. august 1968: | Norske Døves Landsforbund åpnet nytt hovedkontor i Møllendalsveien 17, Bergen                                                                                                         |
| 24. august 2017: | <b>Døves Kulturdager feiret 50 års jubileum</b> , i Bergen, med nesten 1000 deltakere, derav ca 400 fra utlandet                                                                      |
| 26. august 1980: | <b>Eikholt senter for døvblinde</b> på Konnerud, Drammen, ble innviet av Kong Olav V.                                                                                                 |
| 26. august 1983: | <b>Døvblittseksjon</b> opprettet under Bergen Døveforening - aktiv fram til 2014                                                                                                      |
| 27. august 1981: | <b>Første politisk valgdebatt i Bergen Døveforening</b> . Det ble flere slike i årene framover                                                                                        |
| 29. august 1991: | <b>Møller skole</b> ble innviet                                                                                                                                                       |
| 31. august 1979: | Norges Døveforbund opprettet <b>døvblitte-utvalg</b> , med Helge Herland som leder                                                                                                    |

## SEPTEMBER:

01. september 1968: Bladet «Tegn og Tale» (startet i 1920) skiftet navn til **«Døves Tidsskrift»**
01. september 1986: Døveforeningen ansatte **100% stilling som tolkeformidler**, det første i landet: **Tone Schulstock**
03. september 1975: Norge fikk sin **første kvinnelige døveprest**, da **Sissel Hasleholm** ble innsatt
05. september 1933: **HLF Bergen** (Hørselsforbundet Bergen) ble stiftet
06. september 1880: **Internasjonal døvelærerkongress i Milano** (fram til 11. september) – *en konferanse med ca. 250 døvelærere (og kanskje bare 1-2 døve lærere) som ble enige om at oral-metoden er tegnspråket overlegen. Det betyr at de aller fleste døveskoler i verden brukte ikke tegnspråk i undervisning, men munnavlesning, i cirka hundre år*
06. september 2005: **Rådgivningskontor for hørselshemmede og døvblinde i Bergen** ble offisielt åpnet, på Engen, med Mary-Ann Grønås som daglig leder
09. september 2015: **Nordisk seniortreff for døve** ombord i hurtigruten **Finnmarken** fra Bergen til Kirkenes og retur, 12 dager i september. **Nesten 300 deltok**. Toralf Ringsø, Bergen, sto i spissen for arrangementet
10. september 1997: **Tredje døvehistorisk internasjonale konferanse** arrangeres i Trondheim (10.-14. september)
10. september 2006: **BEAST ble stiftet**. Gruppen ble en underavdeling av Bergen Døvesenter fra 25.09.2007 – aktiv fram til september 2025, og ble omgjort til «interessegruppe»
13. september 1904: **Dødeladen** ble opprettet av Bergens Døvstummeforening – for å sikre penger til medlemmenes begravelse. Avviklet i 1964
15. september 1984: **Norges Døveforbunds kontor** flyttet fra Ål til Oslo
19. september 1951: **World Fédération of the Deaf** (Døves Verdensforbund) – **WFD – ble stiftet i Roma**. Nils Gjerstad og Albert Breiteig (begge fra Bergen) representerte Norske Døves Landsforbund (forbundets formann og sekretær)
19. september 2004: **Teater Eureka** (Trondheim)

20. september 1973: **Førskole/barnehage-bygg for døve** ble innviet i Bergen ved Årstad kirke. Før det var det barnehage for døve i Døves Hus i Vestre Torvgate 20 a fra 1954 til 1972
20. september 2000: **Døves Kulturdager nr. 33**, i Bergen
20. september 2012: Bergen Døvesenter gjennomfører **demonstrasjon mot TV2** med krav om teksting av direktesendte programmer. HLF Bergen og Pensjonistforbundet deltok også
21. september 1978: **Norsk Døvetolkforening** ble stiftet med Eva-Signe Falkenberg som formann (leder)
21. september 2022: **Hands Down** stiftet
22. september 1989: **Norges Ushers Forening** (NUF) stiftet
24. september 1501: **Hieronimus Cardano** ble født i Pavia, Italia. Han hevdet at døve kan «tale» ved å skrive og «høre» ved å lese. Han døde i Roma 21. september 1576
27. september 1959: **Døves Dag** ble for første gang feiret i Norge – og i verden, vedtatt av Døves Verdensforbund året før
30. september 1967: **Første Unge Døves Kulturdager** arrangert i Oslo. Fem år senere ble navnet endret til «Døves kulturdager»

## OKTOBER:

04. oktober 1934: **Stavanger Døves Idrettsforening** stiftet
05. oktober 1995: **Thorbjørn Johan Sander** (døv) begynte som **vikarierende døveprest i Bergen** (som varte til 1998)
10. oktober 1899: Reorganisert: **Syforeningen** (De Døves Kvinneforening) i Trondheim (først i 1893)
10. oktober 1908: **Kristiansand Døveforening** stiftet
10. oktober 1998: **Åpning av Idrettshytta på Hafjell** - Eier: Oslo Døves Sportsklubb
12. oktober 1968: **Unge Døves Kulturdager nr. 2**, i Bergen
12. oktober 1973: **Bjørkåsen videregående skole for døve** ble innviet på Nesttun ved Bergen. Rektor var Odd Naustvoll
13. oktober 1902: **De Døves Syforening** (*Døves Dameklubb/Døves Kvinneklubb*) i Bergen ble stiftet (aktiv fram til 2011)

|                    |                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13. oktober 1957:  | <b>Foreningen Norges Døvblinde (FNDB)</b> ble stiftet                                                                                                                                                                     |
| 14. oktober 1939:  | <b>Oslo Døves Bridgeklubb</b> stiftet                                                                                                                                                                                     |
| 15. oktober 1850:  | <b>Bergen Døvstummeinstiutt</b> ble opprettet i Cort Piilsmug 12. <i>Skolen ble i 1860 flyttet til Pastor Dahls hus på Nygårdshøyden, og i 1875 flyttet til Nygaten 5.</i> (Døvstummeinstituttet ble lagt ned 31.07.1895) |
| 16. oktober 1925:  | <b>Døves Sjakkklubb</b> i Trondheim stiftet                                                                                                                                                                               |
| 16. oktober 1991:  | <b>Stord Døves Sportklubb</b> stiftet                                                                                                                                                                                     |
| 18. oktober 1995:  | <b>Bofellesskapet</b> offisielt åpnet, ved siden av Bergen Døvesenter. <i>Bygningen ble revet i 2025, og det blir bygget nytt bofellesskap samme sted i 2026</i>                                                          |
| 22. oktober 1851:  | <b>Halvard Aschehoug</b> ble født. Han døde 21.04.1880                                                                                                                                                                    |
| 22. oktober 1990:  | <b>Døves Dataklubb</b> i Bergen stiftet med Elias Grimstad som første leder – klubben var aktiv fram til 1996.                                                                                                            |
| 25. oktober 1980:  | <b>Romerike og omegn Døveforening</b> (NDF Akershus) stiftet                                                                                                                                                              |
| 25. oktober 1962:  | <b>Døves Ungdomsgruppe</b> (Døves Ungdomsklubb) stiftet i Bergen                                                                                                                                                          |
| 29. oktober 1905:  | <b>De Døves Idrætsklub</b> i Bergen ble stiftet (Døves Idrettsklubb) med <b>Anders Rendedal</b> som formann (styreleder)                                                                                                  |
| 30. oktober 1858:  | <b>Hermana Elisabeth Bergh</b> ble født. (Antakeligvis første døde døvelærer).                                                                                                                                            |
| 30. oktober 1898:  | <b>Trondheim Døveforening</b> (NDF Trondheim) stiftet                                                                                                                                                                     |
| 30. oktober 2020:  | Forlag <b>Døves Verden</b> opprettet                                                                                                                                                                                      |
| 31. oktober 1962:  | <b>Første tegnspråkkurs</b> i Bergens Døveforening                                                                                                                                                                        |
| <b>NOVEMBER:</b>   |                                                                                                                                                                                                                           |
| 01. november 1974: | Døves Kulturdager nr. 8, i Bergen                                                                                                                                                                                         |
| 03. november 1892: | <b>De Døves Skiklubb</b> (Oslo Døves Sportsklubb) Christiania (Oslo)                                                                                                                                                      |
| 03. november 1972: | <b>Unge Døves Kulturdager endrer navn</b> til <b>Døves Kulturdager.</b>                                                                                                                                                   |
| 03. november 2007: | <b>Stor landsomfattende demonstrasjon i Oslo</b> med nærmere 2000 deltakere, med krav om « <b>Tegnspråklov NÅ!</b> »                                                                                                      |

|                    |                                                                                                                               |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 07. november 1907: | <b>De Døves Turn- og Idrætsforening</b> , Kristiania (Oslo)                                                                   |
| 07. november 2014: | Døves Kulturdager nr. 47, i Bergen                                                                                            |
| 10. november 1946: | <b>Yrkesskole for døve jenter</b> ble åpnet i Stavanger                                                                       |
| 11. november 1951: | <b>Sandnes Døveforening</b> stiftet                                                                                           |
| 14. november 1977: | <b>Første utdanningskurs for døvetolker åpnet</b> i Oslo, med Eva-Signe Falkenberg som kursleder                              |
| 14. november 1987: | Døves Kulturdager nr. 20, i Bergen                                                                                            |
| 17. november 1878: | <b>De norske døvstummes forening i Christiania</b> (Oslo Døveforening / NDF Oslo) stiftet (Norges første lokale døveforening) |
| 18. november 1866: | <b>Nordens første døveforening</b> ble stiftet, i København                                                                   |
| 19. november 2024: | <b>Manu Talk</b> hadde sin første talkshow-arrangement                                                                        |
| 21. november 2020: | <b>Døves Sjakkforening</b> (Norge) opprettet, som et landsdekkende samlingspunkt for tegnspråklige sjakkspillere i Norge      |
| 23. november 1965: | <b>Døves alders- og sykehjem</b> ble innviet i Bergen (Landås). Dette ble mulig etter mye forarbeid av Bergen Døveforening    |
| 24. november 1712: | <b>Abbé de l'Épée</b> ble født. Han døde 23.12.1879. Grunnlegger av verdens første døveskole (Paris, Frankrike)               |
| 25. november 1999: | <b>Første profesjonelle forestilling</b> for Det Norske Tegnspråkteater "Hjelp, vi får gjester" har premiere                  |
| 27. november 1922: | <b>Aust-Agder Døveforening</b> (NDF Arendal) stiftet                                                                          |
| 27. november 1927: | <b>Trondheim døvekirke</b> åpnet                                                                                              |
| 29. november 1985: | <b>Døves Video</b> (Døves Media) <b>på Ål ble egen stiftelse</b> , med Rune Anda som første leder                             |
| 30. november 2025: | <b>NDF Finnmark</b> stiftet                                                                                                   |

## DESEMBER:

02. desember 1850: **Christianssands Døvstummeinstitut** ble opprettet
03. desember 2002: **Signo Konows Senters nybygg** offisielt åpnet – ved siden av Bergen Døvesenter
04. desember 1928: **Terje Basilier** ble født – han døde 08.04.1974. «Hvis jeg sier ja til en annen persons språk, har jeg sagt ja til personen. Hvis jeg sier nei til språket har jeg sagt nei til personen, fordi språket er en del av oss selv». Dette sa den hørende norske psykiateren Terje Basilier til dansk TV i 1973. Basilier jobbet med døve i det som i dag er stiftelsen Signo.
06. desember 1981: **Oppland Døveforening** stiftet
06. desember 1986: **Sunnhordland Døveforening** ble stiftet, med Ruth Berntsen som leder. Fra Bergen Døveforening deltok Erling Jacobsen og Rune Anda (døveforeningen ble senere oppløst)
07. desember 1873: **Sykekassen i Oslo** opprettet
09. desember 1900: **Stavanger Døveforening** (NDF Stavanger) stiftet
10. desember 1989: **Ny døvekirke i Bergen** vigslet av biskop Per Lønning
12. desember 1850: **Christianssands Døvstumme-institutt** ble opprettet
12. desember 1945: **Oslo Døves Skytterlag** stiftet (slått sammen med Oslo Døves Sportsklubb i 1973)
21. desember 1907: **Tønsberg Døveforening** stiftet
23. desember 1856: **Christian Elias Teige** ble født. Han døde 26.06.1911. Han var en av stifterne til Bergen Døvstummeforening 1880)
23. desember 1886: **Ansgar Breiteig** ble født (han døde 14.03.1963)
30. desember 1906: **Tromsø og omegn Døveforening** stiftet
30. desember 1926: **Hamar Døveforening** stiftet (NDF Innlandet)

# Ukjent måned/dato:

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1770:        | <i><b>Verdens første offentlige døveskole</b> ble offisielt stiftet i Paris i 1770, selv om man begynte å undervise døvstumme i 1760. Skolen ble etablert av <b>Abbé Charles-Michel de l'Épée</b> og fikk navnet <i>Institution Nationale des Sourds-Muets à Paris</i>.</i> |
| 1848:        | <i><b>Kristiania Døvestumme institutt</b> ble opprettet</i>                                                                                                                                                                                                                 |
| 1884:        | Også kvinner ble medlem av Bergens Døvstumme-forening                                                                                                                                                                                                                       |
| 1898:        | <b>Hjemmet for Døve</b> , Oslo, opprettet av døveprest Conrad Svendsen                                                                                                                                                                                                      |
| 1916:        | De Døves Forening endrer navnet til <b>Bergens Døveforening</b>                                                                                                                                                                                                             |
| 1916:        | <i><b>Ila skole</b> ble opprettet (i aktivitet fram til 1991)</i>                                                                                                                                                                                                           |
| 1933:        | <i><b>Feriehjemmet Skogstua</b> (Sandefjord) kjøpt av Vestfold Døveforening</i>                                                                                                                                                                                             |
| 1935:        | <i><b>Vestfold Døves Sjakklubb</b> stiftet</i>                                                                                                                                                                                                                              |
| 1938:        | <i><b>Feriehjemmet Skogheim</b> (Gjerdal) kjøpt av Drammen Døveforening</i>                                                                                                                                                                                                 |
| 1948 (mars): | <i><b>Alm off. framhaldsskole for døve og tunghørte</b> innviet ved Jevnaker (nedlagt i 1979)</i>                                                                                                                                                                           |
| 1952:        | <i><b>Feriehjemmet Mjøsgløtt</b> kjøpt av Hedmark Døveforening</i>                                                                                                                                                                                                          |
| 1954:        | <i><b>Feriehjemmet på Vistnes</b> ble kjøpt av Stavanger Døves Idrettsforening</i>                                                                                                                                                                                          |
| 1955:        | <i><b>Feriehjemmet Solhøy</b> ble kjøpt av Telemark Døveforening</i>                                                                                                                                                                                                        |
| 1956:        | <i><b>Briskeby skole</b> startet undervisning i Oslo</i>                                                                                                                                                                                                                    |
| 1958:        | <i><b>Feriehjemmet Solheim</b> kjøpt av Kristiansand Døveforening</i>                                                                                                                                                                                                       |
| 1961:        | <i><b>Feriehjemmet Bergly</b> kjøpt av Sandnes Døveforening</i>                                                                                                                                                                                                             |
| 1980:        | <i><b>Døvehytta "Lars og Helgas minne"</b> kjøpt av Tromsø Døveforening</i>                                                                                                                                                                                                 |
|              |                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                   |                                                                                                        |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1983:             | <b>Asker og Bærum Døveforening</b> stiftet (lagt ned 1993)                                             |
| 1986:             | <b>Feriehjemmet Døvesenter (Biristrand)</b> ble kjøpt av Oppland Døveforening                          |
| 1988:             | <b>Feriehjemmet Bjørkelund</b> kjøpt av Harstad Døveforening                                           |
| 1991:             | <b>Vetland skole</b> åpner dørene (tidligere Ila skole)                                                |
| 1997:             | <b>Døvehytta Kongshaug (Sirdal)</b> kjøpt av Stavanger Døveforening og Stavanger Døves Idrettsforening |
| 2001:             | <b>Navnet CISS blir endret til ICSD</b> – The International Committee of Sports for the Deaf           |
| 2011:             | Teater Manu vinner Natt og Dags pris for årets scene-kunst med forestillingen "Jeg var Fritz Moen"     |
| 2013:             | Teater Manu vinner Heddaprisen for beste visuelle design for "Jack og bønnestengelen"                  |
| 2019:             | <b>Soul Children Sign</b> stiftet (for hele landet)                                                    |
| 2020 (september): | Opprettet: <b>Tegnspråkhjerte</b>                                                                      |
| 2022:             | Opprettet: <b>Manu Ung</b>                                                                             |
| 2024:             | Opprettet: <b>Manu Mini</b>                                                                            |